

Критеријуми оцењивања

Српски језик и књижевност и српски као нематерњи језик

Ученици од 5. до 8. разреда оцењују се формативно и сумативно оценом од 1 до 5 током целе школске године. Оцењивање обухвата све три области српског језика и књижевности, а то су: књижевност, језик (граматика, правопис, ортографија) и језичка култура.

Оцењују се:

- писмени задаци
- контролни задаци
- диктати
- домаћи задаци
- говорне вежбе
- рецитовање
- рад на часу
- усмено одговарање

Документација која прати процес оцењивања је: е-дневник, педагошка свеска наставника, тестови, диктати, писмени и домаћи задаци.

На почетку школске године ради се иницијално тестирање ученика, које се не оцењује, већ служи наставнику за планирање рада и даље праћење напредовања ученика.

Формативно оцењивање подразумева: праћење напредовања, ангажовања и активности ученика, активност на часовима (укључујући све три области предмета), редовно доношење прибора за рад, израду домаћих задатака. Води се у педагошкој свесци наставника, а из овог оцењивања проистиче оцена за рад на часу на крају сваког класификационог периода или на крају полугодишта и године. Критеријум је следећи:

- Недовољан успех – ученик не прати наставу, не пише, нема прибор, не ради домаћезадатке и уопште није активан на часу;
- Довољан успех – ученик повремено прати наставу, повремено доноси прибор за рад и домаће задатке и ретко кад је активан на часу;
- Дobar успех – Ученик прати наставу, доноси прибор за рад и домаће задатке и активан је на часу, али не у континуитету;
- Врло добар успех – редовно извршава своје обавезе, доноси прибор за рад и домаћезадатке, активан је и мотивисан за рад;

- Одличан успех – редовно извршава своје школске обавезе, редовно доноси прибор за

рад и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан, непрекидно показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања.

У **сумативно оцењивање** спадају: писмени задаци, контролни задаци из граматике и књижевности, полугодишњи и годишњи тестови, диктати, говорне вежбе, домаћи задаци (састави/есеји), рецитовање, усмено одговарање.

ЈЕЗИК

Грамматика – критеријум за оцењивање знања из области усаглашен је са образовним стандардима сва три нивоа постигнућа: основног, средњег и напредног нивоа:

- Одличан (5) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије; показује веома висок степен ангажовања; зна и примењује граматичка правила у сложенијим примерима;
- Врло добар (4) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије и примењује граматичка правила у сложенијим примерима уз малу помоћ наставника, показује висок степен ангажовања;
- Добар (3) – ученик самостално испуњава захтеве основног и делимично средњег нивоа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије; ангажован је повремено; препознаје и примењује граматичка правила у основним примерима;
- Довољан (2) – ученик минимално испуњава захтеве основног нивоа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије уз помоћ наставника; ангажован је веома ретко; препознаје граматичка правила у најједноставнијим примерима;
- Недовољан (1) – ученик не испуњава минималне захтеве основног нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије ни уз помоћ наставника; не зна да препозна граматичка правила у најједноставнијим примерима

Скала за оцењивање **контролних задатака и тестова из језика и књижевности** је следећа:

Процент тачних одговора:	Оцена:
Од 90% до 100%	одличан (5)
Од 70% до 89%	врло добар (4)
Од 50% до 69%	добар (3)
Од 31% до 49%	довољан (2)
Од 0% до 30%	недовољан (1)

Диктат (писмена провера знања из правописа) оцењује се бројчано 1-2 пута у току

полугодишта на следећи начин:

- Одличан (5) – ученик зна сва слова ћирилице, зна и доследно примењује правописну норму у свим случајевима;
- Врло добар (4) – ученик зна сва слова ћирилице, зна правописну норму и примењује је у свим случајевима, уз поједине правописне грешке;
- Добар (3) – ученик зна сва слова ћирилице, познаје правописну норму и примењује је у већини основних правописних правила;
- Довољан (2) – ученик пише већину слова ћирилице, делимично примењује правописну норму у најосновнијим и једноставнијим примерима;
- Недовољан (1) – ученик не пише тачно сва слова ћирилице, не зна да примени правописну норму у најосновнијим примерима.

Број правописних грешака:

оцена:

Од 0 до 2	одличан (5)
Од 3 до 5	врло добар (4)
Од 6 до 8	добар (3)
Од 9 до 11	довољан (2)
Преко 11	недовољан (1)

КЊИЖЕВНОСТ

Критеријум за оцењивање градива из књижевности усаглашен је са образовним стандардима сва три нивоа постигнућа, основног, средњег и напредног нивоа:

- Одличан (5) — ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из ове области (наводи дела и писце, разликује књижевне родове и врсте, одређује врсту стиха и строфе, проналази стилске фигуре и различите облике приповедања; самостално анализира књижевно дело, аргументовано образлаже свој став о делу и повезује га са другим текстовима по тематици, структури, мотивима);
- Врло добар (4) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из књижевности, уз малу помоћ наставника (самостално анализира књижевна дела уз познавање основних одлика и функционалних појмова);
- Добар (3) – ученик самостално испуњава захтеве основног и делимично средњег нивоа из књижевности (познаје основне одлике књижевности и разликује типове уметничког стваралаштва—усмену и ауторску књижевност; познаје основне функционалне појмове;
- Довољан (2) – ученик минимално испуњава захтеве основног нивоа ове области уз помоћ наставника (повезује наслове књижевног дела и имена аутора, разликује књижевне родове и препознаје основне одлике књижевних текстова);

-Недовољан (1) – ученик не испуњава минималне захтеве основног нивоа постигнућа изкњижевности ни уз помоћ наставника.

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

Критеријум за оцењивање **писмених и домаћих задатака (састава/есеја)** обухвата неколико делова: композицију, садржај, стил, граматику, правопис и естетски изглед. Одличан (5) — ученик је тачно одговорио на тему, испоштовао је захтеве композиције кроз увод, разраду и закључак, види се поступност у излагању, реченице су јасне и правилне, без граматичких и правописних грешака, стил писања богат је описима, емоцијама и појединим стилским изражајним средствима, рукопис ученика је леп, а рад уредан;

Врло добар (4) – ученик је тачно одговорио на тему, испоштовао захтеве композиције, реченице су јасне, са мањим граматичким и правописним грешкама, стилу недостаје више описа и емоција.

Добар (3) — ученик је тачно одговорио на тему, поједини делови композиције нису у потпуности испоштовани (нису повезани, недостаје увод и закључак), поједине реченице нису јасне, са честим граматичким и правописним грешкама, недостаје доста описа и емоција, рад је понегде нечитак и неуредан;

Довољан (2) – ученик је делимично одговорио на тему, увод, разрада и закључак нису уједначени, са значајним граматичким и правописним грешкама, стил је сиромашан, рад је веома нечитак и неуредан;

Недовољан (1) — ученик није ништа написао или ученик није одговорио на тему, нису испоштовани захтеви композиције, рад се не може прочитати, реченице су потпуно неповезане и нејасне, са превише граматичких, правописних и стилских грешака.

Оцењивање говорних вежби:

-Одличан (5) – ученик се правилно изражава, тачно излаже текст поштујући правила композиције, износи своје ставове, описе и емоције у складу са задатом темом, лепо формулише своје мишљење, има изграђену културу комуникације;

-Врло добар (4) – ученик успешно одговара на постављене захтеве, уз мања одступања;

-Добар (3) – ученик делимично одговара на постављене захтеве;

-Довољан (2) – ученик одговара на постављене захтеве само уз помоћ наставника и наврло једноставним примерима;

-Недовољан (1) – ученик се није припремио за усмено изражавање, не одговара на постављене захтеве ни уз помоћ наставника.

Решивање ученика:

-Одличан (5) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитије текст уз одговарајућу дикцију;

-Врло добар (4) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитије текст уз делимично одговарајућу дикцију;

-Добар (3) – ученик тачно рецитије текст, али без одговарајуће дикције и изражајности;

-Довољан (2) – ученик рецитије текст без одговарајуће дикције и изражајности правећи

често грешке;

-Недовољан (1) – ученик није научио задати текст.

Наставник може наградити ученика оценом **одличан (5)** и за израду разних panoa, презентација, учешћа на такмичењима, конкурсима, у раду секција и другим активностима у

школи и сл.

Писмене провере у трајању до 15 минута обављају се без најаве, а спроводе се ради утврђивања остварености циља једног или више часова и савладаности дела реализованих програмских садржаја. Оцена са овакве провере не уписује се у дневник, већ се евидентира у педагошкој свесци наставника. Она се може узети у обзир приликом утврђивања закључне оцене ученика на полугодишту или на крају године.

Ученици који раде по **прилагођеном или измењеном програму (индивидуализација, ИОП)** имају другачије критеријуме оцењивања. Он није исти за све ученике и зависи од потреба и постигнућа сваког појединачног ученика који ради по прилагођеном или измењеном програму.

Закључна оцена утврђује се ученику на крају првог полугодишта и на крају године у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Закључна оцена је бројчана и изводи се као аритметичка средина свих бројчаних оцена које је ученик добио у току првог полугодишта или школске године.